

Trafik
Buss

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-12-02

Ärende/Dok. id.
TN 2015-0327

Handläggare
Sara Catoni
08-686 19 37
Sara.catoni@sll.se

Trafiknämnden
2015-12-08, punkt 25

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Beslutsärende avseende ingående av tilläggsavtal Uppdragsavtal busstrafik Innerstaden och Lidingö (E22) utifrån utfall utredning resandebas

Ärendebeskrivning

Förslag till beslut om ingående av tilläggsavtal till Uppdragsavtal busstrafik Innerstaden och Lidingö (E22), ("Uppdragsavtal E22") mot bakgrund av revision av den grundresandebas som tillhandahållits inför upphandling av Uppdragsavtal E22.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 2 december 2015.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att ingå tilläggsavtal avseende Uppdragsavtal E22, enligt de närmare villkor som följer av ärendets förslag och motivering, samt

att uppdra till förvaltningschefen att, inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende AB Storstockholms lokaltrafik, teckna tilläggsavtalet avseende Uppdragsavtal E22 med Keolis Sverige AB.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Den 13 november 2013 ingick trafiknämnden inom Stockholms läns landsting och Keolis Sverige AB ("Keolis") Uppdragsavtal E22. Driftstart för Uppdragsavtal E22 var den 18 augusti 2014.

För fullgörande av uppdraget enligt Uppdragsavtal E22 erhåller Keolis dels en fast ersättning, dels en rörlig VBP-ersättning som utgår per verifierad betalande påstigande resenär ("VBP-resenär"), d.v.s. resenär vars biljett vid visering

Avdelning
Sektion
Grupp

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-12-02

Ärende/Dok. id.
TN 2015-0327

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

registreras i SL:s tekniska system, för närvarande SL Access. Inledningsvis delas ersättningen i 50 % fast ersättning, 50 % VBP-ersättning. All utökning av resande ersätts endast med VBP-ersättning.

I förfrågningsunderlaget, inför ingivande av slutligt anbud i den upphandling som föregått ingäendet av Uppdragsavtal E22, har SL gällande resandeutveckling redovisat ett totalt antal påstigande om 89 600 000 för år 2012 ("Grundresandebasen") inom trafikområdet Innerstaden och Lidingö ("E22-området"), vilket baserats på underlag från den tekniska utrustningen ATR (Automatisk Trafikant Räkning).

Keolis genomförde inför driftstart och under uppstartsfasen av Uppdragsavtal E22 egna analyser av antalet påstigande inom E22-området som indikerade att antalet påstigande var väsentligt lägre än Grundresandebasen. Mot denna bakgrund inkom Keolis den 15 augusti 2014 med skriftlig förhandlingsframställan till trafikförvaltningen.

Revision av Grundresandebasen i Uppdragsavtal E22

Mot bakgrund av Keolis förhandlingsframställan genomförde konsultbolagen PA Consulting Group AB och WSP Sverige AB på trafikförvaltningens uppdrag under våren 2015 en oberoende revision av de uppgifter som legat till grund för beräkning av Grundresandebasen i Uppdragsavtal E22 med avseende på uppräkningsmetoden från ATR-mätningarna.

Utredningens slutsats är att fel har förekommit i ATR-mätningarna inom E22-området vilket bl.a. medfört att resandestatistik som legat till grund för slutligt anbud och VBP-ersättningen i Uppdragsavtal E22, inte varit korrekt.

Revisionens slutsats pekar på att totalt antal påstigande för år 2012 inom E22-området ligger inom ett spann om 77 000 000 – 81 400 000 och att osäkerheten i det totala antalet påstigande beror på hur relevanta vissa identifierade felkällor är.

Hantering av grundresandebas i tidigare upphandlade uppdagsavtal avseende busstrafik med VBP-ersättning

Även i de två uppdagsavtal avseende busstrafik med VBP-ersättning som föregick Uppdragsavtal E22, d.v.s. uppdagsavtal E19b (Norrtälje) och uppdagsavtal E20 (block 1 och block 2) har grundresandebasen varit en anbudsförutsättning. I dessa uppdagsavtal finns det ingen särskild mekanism för omräkning av VBP-priset till följd av eventuella felaktigheter gällande grundresandebasen.

Hantering av grundresandebas i senare upphandlade uppdagsavtal avseende busstrafik med VBP-ersättning

Avdelning
Sektion
Grupp

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-12-02

Ärende/Dok. id.
TN 2015-0327

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Efter Uppdragsavtal E22:s ingående har trafiknämnden upphandlat tre andra uppdragsavtal för kollektiv busstrafik med VBP-ersättning; uppdragsavtal E23 (Handen, Nynäshamn och Tyresö), uppdragsavtal E27 (Södertälje och Nykvarn) och uppdragsavtal E28 (Järfälla och Upplands-Bro) ("Nya Trafikavtal").

Mot bakgrund av bl.a. de diskussioner som förevarit gällande tillförlitligheten i Grundresandebasen inom Uppdragsavtal E22, har i samtliga dessa nya trafikavtal intagits särskilda avtalsmekanismer för omräkning av ersättningen per VBP-resenär till följd av ändrad initial resandebas som utgjort grunden för aktuell upphandling.

I korthet innebär dessa avtalsmekanismer att om utfallet av en revision av grundresandebasen skulle påvisa avvikelse i det verkliga antalet totalt antal påstigande, kan ersättningen per VBP-resenär under vissa angivna förutsättningar komma att omräknas med beaktande av differensen mellan grundresandebasen och den efter revision reviderade resandebasen. Utgångspunkten är att omräkningen inte ska påverka den totala årliga VBP-ersättningen, men i samband med omräkning ska även andra relevanta aspekter beaktas i den mån hänförligt till utfallet av revisionen av resandebasen såsom t.ex. påverkan på omfattningen av de produktionsresurser som planerats för aktuellt avtals uppdrag

Hantering av grundresandebasen i Uppdragsavtal E22

Motsvarande uttrycklig avtalsmekanism om omräkning av grundresandebasen som intagits i de nya trafikavtalen finns inte i Uppdragsavtal E22. Keolis förhandlingsframställan har hanterats som en väsentlig förändring av förutsättningarna enligt avtalsreglering i Uppdragsavtal E22.

Med utgångspunkt i reglerna om väsentlig förändring av förutsättningarna och revisionens slutrapport har trafikförvaltningen och Keolis förhandlat fram vilken reviderad grundresandebas som ska anses gälla för år 2012 för E22-området. Förhandlingens syfte var en nollställning där Keolis får samma ersättning för den trafik de kör som de räknade med i anbudspriset. Denna förhandling har resulterat i nedan angivna tre punkter, vilket föreslås ingå i tilläggsavtal till Uppdragsavtal E22;

1. Justering av Grundresandebasen för E22-området år 2012 till 80 100 000 totalt antal påstigande ("Reviderade Grundresandebasen").
2. Det totala slutliga anbudspriset i upphandlingen av Uppdragsavtal E22 delas på den Reviderade Grundresandebasen (istället för

Avdelning
Sektion
Grupp

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-12-02

Ärende/Dok. id.
TN 2015-0327

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Grundresandebasen). Omräkningen ger en höjning av ersättningen per VBP-resenär om ca 11,85 %, men innebär inte att det totala slutliga anbudspriset i upphandlingen av Uppdragsavtal E22 justeras.

3. Omräkningen av ersättning per VBP-resenär ska gälla retroaktivt från driftstart av Uppdragsavtal E22, d.v.s. från den 18 augusti 2014.

I detta ärende föreslås därmed trafiknämnden att besluta att ingå tilläggsavtal avseende Uppdragsavtal E22 enligt ovan nämnda villkor samt att uppdra till förvaltningschefen att teckna sådant tilläggsavtal.

Trafikförvaltningens fortsatta arbete med grundresandebasen

Trafikförvaltningen avser att göra en fortsatt översyn av grundresandebasen i övriga VBP-avtal efter den nu avslutade revisionen av Grundresandebasen i Uppdragsavtal E22.

Flertalet åtgärder genomförs för att säkra påstigande siffror framgent. Fekällor som har hittats av PA Consulting och WSP i E22-området kontrolleras även i andra områden.

- Den huvudsakliga felkällan var kalibrering av ATR-fordon där vissa fordon visade sig räkna för högt och ett fåtal för lågt. Hela vagnparken med ATR-utrustning genomgås för att säkra att fordon är rätt kalibrerade och en plan för återkommande kontroller har upprättats.
- Trafikförvaltning kommer att genomföra manuella mätningar för att kunna fastställa den procentuella skillnaden mellan påstigande och strålbrytningar på grund av t.ex. stora väskor.
- Ett projekt har initierats med ATR i 100 % av våra fordon för att kontrollera om det ger större pålitlighet i våra trafikankräkningar.

Trafikförvaltningen kommer därefter att återrapportera utfallet av översynen till trafiknämnden.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär att ersättningen per VBP-resenär beräknas utifrån den Reviderade Grundresandebasen istället för Grundresandebasen, vilket medför en högre ersättning per VBP-resenär om ca 11,85 %.

Förändringen av Grundresandebasen (som minskar) och den förändrade ersättningen per VBP-resenär (som ökar) innebär att det totala slutliga

Avdelning
Sektion
Grupp

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-12-02

Ärende/Dok. id.
TN 2015-0327

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

anbudspriset för Uppdragsavtal E22 är oförändrat. Förändringen innebär en nollställning av ersättningen till Keolis utifrån lagt anbudspris med rätt förutsättningar.

Att inte justera ersättningen per VBP-resenär i relation till den Reviderade Grundresandebasen skulle medföra en lägre kostnad jämfört med att göra sådan justering, dock är bedömningen att konstaterade felaktigheter utgör en väsentlig förändring och att justering ska göras.

Tilläggsavtalet ger en fördyrning för trafikförvaltningen, jämfört med anbudspriset, av kostnader för resandeökningar, där varje ny VBP-resenär renderar en ca 11,85% högre kostnad än den ursprungliga ersättningen per VBP-resenär. På motsvarande sätt ger en resandeminskning en minskad kostnad för trafikförvaltningen. En ökad kostnad för resandeökningar ger en marginell justering av budget, vilken trafikförvaltningen har täckning för.

Sociala konsekvenser

Bedöms inte vara relevanta för detta ärende.

Konsekvenser för miljön

Bedöms inte vara relevanta för detta ärende.

Riskbedömning

Frågan vad gäller Grundresandebasen i Uppdragsavtal E22, som Keolis uppmärksammat i sin förhandlingsframställan, stängs i och med ingäendet av tilläggsavtalet. Motsvarande fråga kan dock uppkomma även vad gäller andra ingångna VBP-avtal, innebärande en ekonomisk risk för trafikförvaltningen.

För avtalen E23, E27 och E28 ryms en omräkning av ersättningen inom budget då budgeten har beräknats utifrån de vinnande anbudspriserna E19B och E20 är äldre avtal och därmed finns inte täckning vid en eventuell justering.

Sara Catoni

Trafikdirektör